

מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ

דוח דירקטוריון

חלק ב: דין וחשבון הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012

הננו מתכבדים להגיש בזאת את דו"ח הדירקטוריון על מצב ענייני החברה ליום 31 בדצמבר 2012.

1. מאפיינים כלליים**1.1. תיאור כללי של החברה**

מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ (לשעבר החברה לניהול קרן השתלמות למהנדסים בע"מ - שם החברה שונה ביום 22 בפברואר 2009) (להלן - "**החברה**") הינה חברה פרטית, מוגבלת במניות, אשר התאגדה בחודש אוגוסט 1967, הפועלת כחברה מנהלת של קופות גמל בהתאם לתזכיר ולתקנות שאושרו על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן - "**הממונה**"). החברה הינה חברת בת ובשליטה של מנורה מבטחים פיננסים בע"מ (להלן - "**מנורה מבטחים פיננסים**") המחזיקה 60% ממניות החברה החל מיום 25 בספטמבר 2008 (להלן - "**מועד העברת השליטה**").

1.2. נכון למועד עריכת דו"ח זה החברה מנהלת קרן השתלמות אחת - "אומגה קרן השתלמות" (לשעבר "קרן השתלמות למהנדסים"), המיועדת לעמיתים שכירים ועצמאים, ושבה מופעלים שלושה מסלולי השקעות:

1.2.1. **אומגה קרן השתלמות** - מספר אישור רשות המיסים 286.

1.2.2. **אומגה קרן השתלמות מסלול אג"ח** - מספר אישור רשות המיסים 1445 (מסלול השקעה שהחל לפעול במרץ 2009).

1.2.3. **אומגה קרן השתלמות מסלול מנייתי** - מספר אישור רשות המיסים 1446 (מסלול השקעה שהחל לפעול במרץ 2009).

עד למועד העברת השליטה נוהלה הקרן כקרן סקטוריאלית לציבור המהנדסים השכירים בשירות המדינה, במוסדות ציבור ובחברות שונות והייתה קופת גמל ענפית, אשר רשאית לגבות דמי ניהול על בסיס הוצאות שהוציאה בפועל.

1.3. **פרטים נוספים אודות הקרן** - לפרטים אודות מספר חשבונות העמיתים המנוהלים בקרן ראה סעיף 11.2 לדוח תאור עסקי התאגיד האמור לעיל. לפרטים נוספים אודות היקף הנכסים המנוהלים בקרן - ראה סעיף 8 לדוח תאור עסקי התאגיד האמור לעיל.

1.4. בעלי המניות בחברה

פירוט בעלי המניות של החברה ושיעורי החזקה שלהם:

הון מניות		ערך נקוב	סוג המניה	שם בעל המניה
מונפק ונפרע	רשום			
0.0072	0.0072	0.0001	הנהלה	מנורה מבטחים פיננסים
0.0048	0.0048	0.0001	הנהלה	הסתדרות המהנדסים
0.0001	0.0001	0.0001	נדחית	מדינת ישראל
0.0005	1.9902	0.0001	רגילות	שונים

תאור זכויות המניות

- הנהלה - מקנות למחזיק בה זכות לקול אחד בהצבעות באסיפה הכללית בחברה, זכות לקבל הודעות על אסיפות כלליות של החברה, להיות נוכחים להשתתף ולהצביע בהן וכן זכות לקבלת דיבידנדים אם וכאשר יחולקו.
- רגילות - מקנות זכות להצטרף כעמיתים בקרן, אך אינם זכאים לקבל הודעות על אסיפות כלליות ואינם בעלי זכות להשתתף או להצביע בהם.
- נדחית - לא תקנה למחזיק בה כל זכות פרט לזכות לקבל את ערכה הנקוב בפירוט.

1.5. שינוי במסמכי היסוד של החברה

ביום 13 בפברואר 2013, הגישה החברה לאישור הממונה בקשה לתיקון תקנון ההתאגדות של החברה אשר עיקריו הם שינוי ההון הרשום של החברה המנהלת ושינוי מועד חלוקת הדיבידנד. עד למועד הדיווח טרם נתקבל אישור הממונה לתיקון המבוקש.

1.6. האישורים של קופות הגמל שבניהול החברה נכון למועד עריכת הדו"ח:

שם הקופה	מס' אישור	סוג האישור	סוג העמיתים
אומגה קרן השתלמות	286	קרן השתלמות	עצמאים ושכירים
אומגה קרן השתלמות מסלול אג"ח	1445	קרן השתלמות	עצמאים ושכירים
אומגה קרן השתלמות מסלול מנייתי	1446	קרן השתלמות	עצמאים ושכירים

2. תיאור תמציתי של התאגיד וסביבתו העסקית

החברה הנה חברה בת של מנורה מבטחים פיננסים ועוסקת בניהול קרן השתלמות.

פרוט על התאגיד וסביבתו העסקית ראה דוח תאור עסקי התאגיד האמור לעיל, אשר בו מצויה סקירה של כל השינויים הרגולטוריים הרבים שבוצעו ואשר השפיעו וצפויים להשפיע בעתיד על החברה.

3. מצב כספי ותוצאות פעילות החברה

מאזן החברה

מאזן החברה ליום 31/12/2012 הסתכם בכ- 12,487 אלפי ש"ח לעומת כ- 4,570 אלפי ש"ח ליום 31/12/2011. עיקר השינוי נובע מהרווחים שצברה הקופה במהלך שנת 2012 ומתוספת השקעות פיננסיות בכ- 9,120 אלפי ש"ח וזאת בכדי לעמוד בדרישות ההון העצמי המזערי ודרישות הנזילות ומאידך ירידה במזומנים ושווי מזומנים מכ- 4,309 אלפי ש"ח ליום 31/12/2011 לסך של כ- 1,868 אלפי ש"ח ליום 31/12/2012, שנבעה מהשקעת המזומנים בנכסי חוב סחירים.

ההון העצמי

ההון העצמי ליום 31/12/2012 הסתכם בכ- 8,458 אלפי ש"ח (המהווים כ- 67.7% מסך המאזן). ההון העצמי ליום 31/12/2011 הסתכם בכ- 2,823 אלפי ש"ח (המהווים כ- 61.7% מסך המאזן). השינוי נובע מהרווחים שצברה החברה במהלך שנת 2012.

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 (להלן - "תקנות דרישות ההון המזערי") ההון העצמי ההתחלתי הנדרש

מחברה מנהלת יעמוד על סך מינימאלי של 10 מיליוני ש"ח (למעט חריגים) (להלן - "סכום ההון העצמי ההתחלתי"). ההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת לא יפחת מהגבוה מבין סכום ההון העצמי ההתחלתי, או סכום מצרפי של: (א) 0.1% מהנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארדי ש"ח; (ב) 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל לתקרה האמורה בפסקה (א); (ג) 25% מההוצאות השנתיות כפי שהוגדרו בתקנות אלו.

תקנות דרישות ההון המזערי כוללות הוראות מעבר להשלמת ההפרש שבין ההון שהיה נדרש מהחברה במועדים הנקובים להלן לבין ההון שהיה נדרש ממנה ערב פרסום התקנות החדשות (להלן - "הפרש"), ההפרש יחושב לכל מועד של הדוח הכספי, הגדלת ההון תעשה במועדים ובשיעורים המפורטים להלן:

עד מועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 במרס, 2012 לפחות 30% מההפרש
עד מועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2012 לפחות 60% מההפרש
עד מועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2013 לפחות 80% מההפרש
עד מועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2014 יושלם מלוא הפרש

נכון ליום 31 בדצמבר 2012 ההון עצמי של החברה הנו כ- 8,458 אלפי ש"ח והוא עומד בדרישת ההון העצמי המזערי הנדרש כאמור (ההון עצמי המזערי הנדרש מהחברה לאותו המועד הנו כ- 6,513 אלפי ש"ח). בהתאם לדרישות ההון המזערי הקבועות בהוראות המעבר.

התחייבויות

סך ההתחייבויות ליום 31/12/2012 הסתכם בכ- 4,029 אלפי ש"ח לעומת 1,747 אלפי ש"ח ליום 31/12/2011. עיקר השינוי נובע מהשינוי בסעיפים חברות קשורות חשבון שוטף מסך של כ- 635 אלפי ש"ח ליום 31/12/2011 לכ- 1,365 אלפי ש"ח ליום 31/12/2012 ומגידול בסעיף התחייבויות בגין מסים שוטפים מסך של כ- 766 אלפי ש"ח ליום 31/12/2011 לסך של כ- 2,325 אלפי ש"ח ליום 31/12/2012 וכן מסעיף הזכאים שנוטר כמעט ללא שינוי מסך של כ- 346 אלפי ש"ח ליום 31/12/2011 לסך של כ- 339 אלפי ש"ח ליום 31/12/2012.

ניתוח תוצאות הפעילות

הכנסות

הכנסות החברה בשנת 2012 הסתכמו בכ- 16,630 אלפי ש"ח וזאת לעומת כ- 10,143 אלפי ש"ח בשנת 2011 ו- 7,433 אלפי ש"ח בשנת 2010.

היקף ההכנסות בשנת 2012 עלה לעומת שנת 2011, כתוצאה מהשינוי בשיעור דמי הניהול הנגבים מעמיתיה של הקרן שהצטרפו לקרן עד ליום 1 באוקטובר, 2008 וכן מעמיתי הקרן שהיו זכאים להצטרף אליה עד למועד האמור. עד ליום 1 באוקטובר, 2011, עמד שיעור דמי הניהול שגבתה הקרן מעמיתיה שהיו עמיתי הקרן עד ליום 1 באוקטובר, 2008 ועמיתים שהיו זכאים להצטרף לקרן עד ליום 1 באוקטובר, 2008, בשיעור של 0.3% מההיקף השנתי הממוצע של הנכסים המנוהלים והחל ממועד זה, עודכן שיעור דמי הניהול בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה. לעדכון זה, קיימת וצפויה להוסיף ולהיות, השפעה מהותית על ההון העצמי והרווח הנקי של החברה.

הוצאות

הוצאות החברה בשנת 2012 הסתכמו בכ- 7,995 אלפי ש"ח וזאת לעומת כ- 7,959 אלפי ש"ח בשנת 2011 ו- 7,475 אלפי ש"ח בשנת 2010. השינוי בהוצאות החברה נובע משנוי בהיקף הנכסים המנוהלים במהלך השנים.

במסגרת השלמת רכישת 60% ממניות החברה, התחייבה החברה בהסכם הרכישה לספק שירותי ניהול לקרן בתמורה לתשלום הנגזר משיעור דמי הניהול אשר גובה הקרן מהעמיתים.

לפיכך, התקשרו החברה והחברה האם, בהסכם לפיו החברה האם תספק לחברה שירותי ניהול שונים ותישא בעלויות השונות של החברה.

בתמורה החברה האם תהיה זכאית לתקבול בשיעור שנתי של 0.3% מנכסי הקרן במהלך שלוש השנים הראשונות ממועד השלמת הרכישה בניכוי תשלום בגין שרותי התפעול שניתנו כאמור על ידי הבנק. בשלוש

השנים שלאחר מכן תהא זכאית החברה האם לתקבול בשיעור שנתי של 0.35% בניכוי תשלום בגין שירותי התפעול שניתנו על ידי הבנק.

ביום 24 ביוני, 2010, תוקן הסכם הניהול בין הצדדים ולפיו החל מתום שלוש השנים הראשונות ממועד השלמת הרכישה ולמשך שלוש שנים הבאות, כל עוד הסכום המנוהל בקרן לא יפחת מסך של 1.85 מיליארד ש"ח, יעמוד התקבול לחברה האם בשיעור שנתי של 0.3% מנכסי הקרן. במידה והסכום המנוהל בקרן יפחת מסך של 1.85 מיליארד ש"ח התמורה לה תהיה זכאית החברה האם בתקופה האמורה, תעמוד על 0.35% בשנה מהסכום המנוהל בקרן.

בשנת 2012, המחאתה החברה האם את הזכויות וההתחייבויות הקשורות במתן שירותי הניהול לחברה, אל מנורה מבטחים גמל המספקת בפועל את מרבית שירותי הניהול כאמור, תוך שהחברה האם נותרה ערבה למתן השירותים.

רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה

רווח לפני מס בשנת 2012 הסתכם בכ- 8,738 אלפי ש"ח לעומת רווח לפני מס בסך של 2,204 אלפי ש"ח בשנת 2011 והפסד לפני מס של כ- 31 אלפי ש"ח בשנת 2010. השינוי בשנת 2012 ו-2011 נובע מהגידול בדמי הניהול שגבתה החברה בשנים אלו.

מיסים על הכנסה (הטבת מס)

הוצאות המס בשנת 2012 הסתכמו בכ- 3,103 אלפי ש"ח וזאת לעומת הוצאות מס של כ- 759 אלפי ש"ח בשנת 2011 והטבת מס בסך 4 אלפי ש"ח בשנת 2010. השינוי בהוצאות המס בשנת 2012 ו-2011 נובע מהגידול בדמי הניהול שגבתה החברה בשנים אלו וכתוצאה בדמי הניהול חל גידול ברווח לפני מס בשנים אלו.

רווח (הפסד)

בשנת 2012 סיימה החברה ברווח של כ- 5,635 אלפי ש"ח לעומת רווח של כ- 1,445 אלפי ש"ח בשנת 2011 והפסד של 27 אלפי ש"ח בשנת 2010. עיקר השינוי נובע בגידול ברווח לפני מס מחד ועליה בהוצאות המסים מאידך, כמפורט לעיל.

4. נזילות ומקורות מימון

במסגרת פעילותה השוטפת, החברה אינה נזקקת למימון.

5. התפתחויות כלכליות במשק והשפעתן על מדיניות ההשקעות של הקרן

5.1. כללי

פעילות החברה מתבצעת בשוק ההון. ככלל, מתאפיין ענף ניהול קופות הגמל ברגולציה רבה, והוא מושפע מהחלטות הרגולטור - הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן - "הממונה"). לשירותים הניתנים על ידי החברה קיימת תחרות מתמדת ועזה, מצד חברות מנהלות אחרות של קופות גמל. שוק ההון מתאפיין בתנודתיות גבוהה כתוצאה מאירועים פוליטיים וכלכליים בישראל ובעולם, המשפיעים על שערי ני"ע בבורסות ובשווקים המוסדרים, משפיעים על היקף הפעילות בשוק ההון, וכתוצאה מכך משפיעים על תוצאות פעילות החברה, נכסיה, ותוצאותיה העסקיות.

5.2. פעילות ריאלית

האינדיקטורים המאקרו כלכליים שהתפרסמו במהלך החודשים האחרונים, מעידים, כי הפעילות הכלכלית במהלך שנת 2012 התפתחה בקצב מתון. האומדן המעודכן לצמיחה בשנת 2012 עומד על כ- 3%.

הסיבה לקצב הצמיחה המתון נובע, בין היתר, מהיחלשות בקצב הגידול של הביקושים על רקע ההאטה בפעילות בעולם. הסיבה העולמית בתקופה הנסקרת אופיינה בסיכון להתפרצות משבר באירופה, בעקבות משבר החובות של מספר מדינות בגוש הירו ובעקבות השלכותיו על שאר הגוש ועל שאר העולם.

הצמיחה הצפויה לשנת 2013 עומדת על 3.8%, בהנחה שהפקת הגז מקידוח "תמר" תחל במהלך הרבעון השני של 2013, כמתוכנן, ועל 2.8% בניכוי השפעת הזרמת הגז.

למרות ההאטה, המשק הישראלי עודנו נמצא ברמת פעילות גבוהה יחסית. שיעור האבטלה עומד על פחות מכ- 7%, מאז הרבעון השני של 2011, רמה נמוכה, במונחים היסטוריים, למרות ששיעור ההשתתפות בשוק העבודה עומד על שיא של 63.8% אחוזים. במקביל לכך, השכר הנומינלי המשיך לעלות בקצב נאה. על פי נתונים מנוכי עונתיות, סך תשלומי מס הבריאות, המהווים אינדיקציה לתשלומי השכר הנומינלי, היו גבוהים בחודשים נובמבר-דצמבר 2012 בכ- 5.7% לעומת החודשים המקבילים אשתקד.

מדד המחירים לצרכן עלה בשנת 2012 בכ- 1.6%, שיעור המצוי בסביבת מרכז יעד האינפלציה של בנק ישראל. התרומה העיקרית לאינפלציה בשנת 2012 נבעה ממחירי הדיור והאנרגיה, שעלו ב- 3.3% וב- 6.5%, בהתאמה. המדיניות המוניטרית של בנק ישראל הגיבה להמשך הפעילות המתונה באופן מדוד. לאחר שבמחצית הראשונה של השנה נשמר שיעור הריבית על שיעור של 2.5%, הוריד בנק ישראל את הריבית במשק במחצית השנייה של 2012 עד לרמה של 1.75%, בסוף השנה, זאת על מנת לתמוך בפעילות הריאלית נוכח ההשפעה השלילית של ההאטה הגלובלית על צמיחת המשק המקומי ועל רקע הירידה בציפיות האינפלציה.

במהלך הרבעון השלישי של 2012, אושרו על ידי הכנסת מספר צעדים כלכליים במטרה להגדיל את היקף הכנסות המדינה ממסים ובכך להקטין את גירעונות הממשלה ובכלל זה, העלאת המע"מ מ- 16% ל- 17% וכתוצאה מכך העלאת המס על חברות ביטוח ומוסדות כספיים אחרים.

שוקי האג"ח והמניות

שנת 2012 התאפיינה במגמה חיובית בשווקים הפיננסיים העולמיים. הגורם השלילי העיקרי שהשפיע על מדדי המניות בארץ היה ההאטה הכלל עולמית כתוצאה ממשבר החוב במדינות אירופה שהחל בשנת 2011 והחריף השנה עם הורדת דירוג אשראי למדינות ולבנקים מובילים באירופה. במקביל, התרבו העדויות להאטה במשק, ביניהם: ירידה בקצב הצמיחה והתייצבותה על שיעור שנתי של כ- 3%, עלייה בשיעור האבטלה ועלייה בגירעון הממשלתי.

בין הגורמים החיוביים המקומיים שהשפיעו על מגמת המסחר בתל-אביב היו הורדות הריבית ע"י בנק ישראל ברבע אחוז, שלוש פעמים במהלך השנה. הורדות הריבית היו על רקע עליית מדד המחירים לצרכן בשיעור נמוך מתקרת האינפלציה שהציבה הממשלה. במישור הבינלאומי, תרמו עליות השערים, בעיקר בשוקי ארה"ב.

במהלך שנת 2012, עלה מדד ת"א 25 בשיעור של כ- 9.2%, כאשר מדד ת"א 100 עלה בשיעור של כ- 7.2%. מדד ת"א 75 עלה בשיעור של כ- 4.8% ומדד היתר 50 עלה בשיעור של כ- 21.6%. בלט לחיוב בעלייה של כ- 23% מדד ת"א-פיננסים (בנקים, חברות ביטוח ובתי השקעות). לעומתם, מניות ענף התקשורת שהושפעו מהוראות רגולטוריות חדשות המשיכו במגמה השלילית שאפיינה אותם בשנת 2011 ואיבדו במהלך שנת 2012 כ- 32.7% נוספים מערכם.

גם שווקי המניות בעולם הציגו מתחילת שנת 2012 עליות שערים. בארה"ב, מדד ה-S&P עלה במהלך התקופה הנסקרת בשיעור של כ- 13.4%, מדד הדאו ג'ונס עלה בכ- 7.3% ומדד הנאסד"ק עלה בשיעור חד של 15.9%. באירופה, מדד הדאקס הגרמני עלה במהלך שנת 2012 בשיעור חד של כ- 29.1% מדד הקאק הצרפתי עלה בכ- 15.2% ומדד הפוטסי האנגלי עלה בשיעור של כ- 5.8%.

במהלך שנת 2012, עלו מדד התל בונד 20 ומדד תל בונד 40 בכ- 8% ובכ- 9%, בהתאמה. מדד האג"ח הממשלתי הצמוד עלה בכ- 9.4% ומדד האג"ח הממשלתי השקלי עלה בכ- 7%.

גם בבורסות אסיה נרשמו עליות שערים, במהלך התקופה הנסקרת, כאשר מדד הניקיי היפני עלה בשיעור של כ- 23.8% ומדד המניות בהונג קונג (ההאנג-סאנג) עלה בשיעור של כ- 23.1%.

בסיכום התקופה הנסקרת, פוחת השקל בשיעור של כ- 2.2% לעומת שערו היציג של הדולר ויוסף בשיעור של כ- 0.1% מול שערו היציג של האירו. יתרות המט"ח של בנק ישראל הסתכמו בסוף דצמבר 2012 בכ- 75.9 מיליארדי דולר לעומת סך של כ- 74.9 מיליארדי דולר, בסוף דצמבר 2011.

5.3 השפעות ההתפתחויות הכלכליות במשק על מדיניות ההשקעות של הקרן

לפרטים אודות מדיניות ההשקעות של הקרן שבניהול החברה: סעיף 12.7 של פרק א': תאור החברה ועסקיה האמור לעיל.
לפרטים אודות התפלגות נכסי הקרן שבניהול החברה ראה: סעיף 7 של פרק א': תאור החברה ועסקיה האמור לעיל.

6. מצבה הכספי של הקרן ותוצאות פעילותה**6.1 התפתחויות בצבירה בקרן**

א. **צבירה נטו** - עיקר הצבירה השלילית בקרן בשנת 2012, נובעת מהעברת זכויות נטו מהקרן בסך של כ- 203,110 אלפי ש"ח לעומת 110,050 אלפי ש"ח בשנת 2011. מירידה בהיקף ההפקדות של עמיתים בסך של כ- 219,409 אלפי ש"ח (לעומת כ-227,585 אלפי ש"ח בשנת הקודמת) ומעליה בהיקף המשיכות בסך של כ- 180,619 אלפי ש"ח לעומת כ- 153,220 אלפי ש"ח בשנת 2011.

ב. **רווחי הקרן** - בשנת 2012 נרשמו רווחים מניירות ערך כתוצאה מעליות שוקי ההון לעומת הפסדים ניכרים בשנת 2011. בשנת 2012 הרוויחה הקרן מנכסי חוב סחירים סך של כ- 124,747 אלפי ש"ח לעומת רווח בסך 34,883 אלפי ש"ח בשנת 2011. ההכנסה מנכסי חוב בלתי סחירים בשנת 2012 עלתה לסך של כ- 21,882 אלפי ש"ח לעומת הכנסה של כ- 1,748 אלפי ש"ח בשנת 2011. ההכנסות ממניות בשנת 2012 עלו לסך של כ- 52,203 אלפי ש"ח לעומת הפסד בסך של כ- 115,782 אלפי ש"ח בשנת 2012. הוצאות הקרן בשנת 2012 הסתכמו לכ- 21,348 אלפי ש"ח לעומת 13,558 אלפי ש"ח בשנת 2011.

6.2 תשואת הקרן

תשואות מסלולי ההשקעה בקרן המנוהלת על ידי החברה בשנת 2012 (תשואה נומינאלית ברוטו):
אומגה כללי - 9.48%
אומגה אג"ח - 8.22%
אומגה מנייתי - 6.61%

7. חשיפה לסיכוני שוק

לתיאור מדיניות ניהול הסיכונים של החברה ופירוט בדבר הסיכונים להם היא חשופה ראה בפרק א': תאור החברה ועסקיה, בסעיף גורמי סיכון (סעיף 29 לעיל).

8. פרטים אודות הנהלת החברה

8.1. פרטי חברי הדירקטוריון

דירקטורים המכהנים נכון למועד דוח זה:

מס' ת.ז.: 057455081	שם: יהודה בן-אסאייג (יו"ר הדירקטוריון)
1962	שנת לידה:
רח' עיר שמש 24, תל-אביב	מען:
ישראלית	נתינות:
לא	חברות בועדות דירקטוריון:
לא	דח"צ:
מנכ"ל מנורה מבטחים פנסיה בע"מ, יו"ר דירקטוריון מנורה מבטחים גמל בע"מ ודירקטור במנורה מבטחים פיננסים, דירקטור במנורה מבטחים שירותי פנסיה בע"מ.	עובד של החברה המנהלת, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין:
25 בספטמבר 2008	מועד תחילת הכהונה כדירקטור:
דירקטוריון - 8	מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה
תואר ראשון בכלכלה ומדע המדינה, תואר שני במנהל עסקים, בוגר תכנית המנהלים AMP (אוניברסיטת הארוורד)	השכלה:
לשעבר: יו"ר ומנכ"ל מנורה מבטחים פיננסים בע"מ; מנכ"ל מנורה גאון בית השקעות בע"מ; יו"ר דירקטוריון חלמיש חברה ממשלתית עירונית; דירקטור במנורה מבטחים משלמת בע"מ, מנורה מבטחים ניהול תיקי השקעות בע"מ, מנורה מבטחים קרנות נאמנות בע"מ; מנהל אגף חיים ובריאות במנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים ביטוח"). דירקטור בדן חברה לתחבורה ציבורית בע"מ.	עיסוקיו במהלך חמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש דירקטור:
לא	האם הוא בן משפחה של בעל ענין אחר:

ת.ז.: 56358591	שם: גיל שביט (דירקטור)
1960	שנת לידה:
מישר 20, ראש העין	מען:
ישראלית	נתינות:
לא	חברות בועדות דירקטוריון:
לא	דח"צ:
מנכ"ל לשכת המהנדסים והאדריכלים	עובד של החברה המנהלת, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין:
25 בספטמבר 2008	מועד תחילת הכהונה כדירקטור:
דירקטוריון - 8	מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה
תואר שני במנהל עסקים	השכלה:
מנכ"ל לשכת המהנדסים והאדריכלים	עיסוקיו במהלך חמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש דירקטור:
לא	האם הוא בן משפחה של בעל ענין אחר:
מנכ"ל לשכת המהנדסים והאדריכלים	התעסקות עיקרית נוספת:

שם : יחיאל אורבך (דירקטור)	ת.ז. 007294390
שנת לידה :	1949
מען :	רחוב אשר ברש 8, הרצליה
נתינות :	ישראלית
חברות בוועדות דירקטוריון :	לא
דח"צ :	לא
עובד של החברה המנהלת, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין :	לא
מועד תחילת הכהונה כדירקטור :	25 בספטמבר 2008
מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה	דירקטוריון - 7
השכלה :	תואר ראשון בהנדסת תעשייה וניהול
עיסוקיו במהלך חמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש דירקטור :	ניהול פרויקטים בתעשייה האוירית
האם הוא בן משפחה של בעל ענין אחר :	לא
התעסקות עיקרית נוספת :	לא

שם : יעקב ויזר (דירקטור)	ת.ז. 0107528142
שנת לידה :	1947
מען :	בן יהודה 71, הרצליה
נתינות :	ישראלית + צ'כית
חברות בוועדות דירקטוריון :	יו"ר ועדת ביקורת וחבר ועדת השקעות
דח"צ :	כן
עובד של החברה המנהלת, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין :	לא
מועד תחילת הכהונה כדירקטור :	25 בספטמבר 2008
מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה	דירקטוריון - 8
השכלה :	ועדת ביקורת - 6 ועדת השקעות - 24 תואר ראשון בכלכלה, תואר שני במדעי המדינה
עיסוקיו במהלך חמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש דירקטור :	מנהל הכנסות עיריית הרצליה
האם הוא בן משפחה של בעל ענין אחר :	לא
התעסקות עיקרית נוספת :	לא

שם : מנחם זוטא (דירקטור)	ת.ז. 008130999
שנת לידה :	1943
מען :	רחוב גולומב 56, גבעתיים
נתינות :	ישראלית
חברות בוועדות דירקטוריון :	יו"ר ועדת השקעות וחבר ועדת ביקורת
דח"צ :	כן
עובד של החברה המנהלת, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין :	לא
מועד תחילת הכהונה כדירקטור :	25 בספטמבר 2008
מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה :	דירקטוריון - 8 ועדת ביקורת - 6 ועדת השקעות - 24
השכלה :	תואר ראשון בכלכלה וסטטיסטיקה ותואר שני במנהל עסקים
עיסוקיו במהלך חמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש דירקטור :	יו"ר מגן שלי"ם, שרותים לגופים מוסדיים בע"מ. דירקטור וחבר ועדת השקעות של עמיתים קרנות הפנסיה הותיקות. לשעבר - מנהל אגף קופות גמל בבנק הפועלים בע"מ.
האם הוא בן משפחה של בעל ענין אחר :	לא
התעסקות עיקרית נוספת :	לא

שם : משה ויינגרטן (דירקטור)	ת.ז. 057448912
שנת לידה :	1962
מען :	אליהו מפררה 9, ת"א
נתינות :	ישראלית
חברות בוועדות דירקטוריון :	חבר ועדת השקעות וחבר ועדת ביקורת
דח"צ :	כן
עובד של החברה המנהלת, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין :	לא
מועד תחילת הכהונה כדירקטור :	2 בדצמבר 2010
מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה :	דירקטוריון - 8 ועדת ביקורת - 6 ועדת השקעות - 25
השכלה :	תואר ראשון בכלכלה ותואר שני במנהל עסקים
עיסוקיו במהלך חמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש דירקטור :	יו"ר ובעלים של חברת M.W.I השקעות ותקשורת בע"מ. דירקטור בחברת GHL השקעות בע"מ וחברות בנות של החברה. יו"ר ושותף בפורבס ישראל.
האם הוא בן משפחה של בעל ענין אחר :	לא
התעסקות עיקרית נוספת :	לא

שם : משה מורגנשטרן (דירקטור)	ת.ז. 034269555
שנת לידה :	1977
מען :	מנחם בגין 88, פתח תקווה
נתינות :	ישראלית
חברות בוועדות דירקטוריון :	לא
דח"צ :	לא
עובד של החברה המנהלת, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין :	מנהל אגף ביטוח חיים במנורה מבטחים ביטוח בע"מ
מועד תחילת הכהונה כדירקטור :	27 באוקטובר 2010
מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה :	דירקטוריון - 5
השכלה :	לקראת סיום לימודי תואר ראשון במנהל עסקים
עיסוקיו במהלך חמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש דירקטור :	מנהל אגף ביטוח חיים במנורה מבטחים ביטוח בע"מ מנהל תחום אסטרטגיה מוצרים ומחשוב באגף ביטוח חיים ובריאות במנורה מבטחים ביטוח בע"מ
האם הוא בן משפחה של בעל ענין אחר :	לא
התעסקות עיקרית נוספת :	מנהל אגף ביטוח חיים במנורה מבטחים ביטוח בע"מ

שם : יעל גרינולד (דירקטור)	ת.ז. 55902548
שנת לידה :	1959
מען :	א.בן יהודה 4 הוד השרון
נתינות :	ישראלית
חברות בוועדות דירקטוריון :	לא
דח"צ :	לא
עובד של החברה המנהלת, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין :	משנה למנכ"ל, מנהלת אגף שיווק ומכירות במנורה מבטחים פנסיה בע"מ
מועד תחילת הכהונה כדירקטור :	12 בינואר 2012
מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה :	דירקטוריון - 7
השכלה :	תואר ראשון בסוציולוגיה ולימודי עבודה ותואר שני במנהל עסקים
עיסוקיו במהלך חמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש דירקטור :	לשעבר סמנכ"ל מנהלת אגף חסכון לטווח ארוך וחברת הנהלה מצומצמת באיילון חברה לביטוח בע"מ ומנכ"ל איילון פנסיה בע"מ ומגן חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ. לשעבר סמנכ"ל שיווק וחברת הנהלה בכירה במיטבית חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ
האם הוא בן משפחה של בעל ענין אחר :	לא
התעסקות עיקרית נוספת :	משנה למנכ"ל, מנהלת אגף שיווק ומכירות במנורה מבטחים פנסיה בע"מ

שם : סנדרה אורן (דירקטור)	ת.ז. 025598293
שנת לידה :	1973
מען :	רח' הרגב 5/2 גן יבנה
נתינות :	ישראלית
חברות בוועדות דירקטוריון :	לא
דח"צ :	לא
עובד של החברה המנהלת, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין :	מנהלת תחום מחשוב, או"ש ובקרה והממונה על אבטחת מידע במנורה מבטחים פנסיה בע"מ ומנורה מבטחים גמל בע"מ
מועד תחילת הכהונה כדירקטור :	14 במרץ 2012
מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה :	דירקטוריון - 5
השכלה :	תואר ראשון במדעים מתמטיקה ומדעי המחשב
עיסוקיו במהלך חמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש דירקטור :	לשעבר יועצת בתחום השירות, ארגון ושיטות והמחשוב במנורה מבטחים פנסיה. לשעבר מנהלת חטיבת קשרי לקוחות בחברת HP.
האם הוא בן משפחה של בעל ענין אחר :	לא
התעסקות עיקרית נוספת :	מנהלת תחום מחשוב, או"ש ובקרה והממונה על אבטחת מידע במנורה מבטחים פנסיה בע"מ ומנורה מבטחים גמל בע"מ
שם : יהודה הראל (דירקטור)	ת.ז. 3293982
שנת לידה :	1945
מען :	רח' פרישמן 71 תל אביב
נתינות :	ישראלית
חברות בוועדות דירקטוריון :	לא
דח"צ :	לא
עובד של החברה המנהלת, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין :	לא
מועד תחילת הכהונה כדירקטור :	27 בנובמבר 2012
מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה :	דירקטוריון - 1
השכלה :	תואר ראשון במדעי הטבע בביוכימיה
עיסוקיו במהלך חמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש דירקטור :	לשעבר מפקד גף גימור מטוסים/קצין בטיחות יחידת/קצין פרויקטים תחום חומרים, לשעבר שימש כיו"ר ועדת גמול השתלמות למקצועות טכניים בארגון עובדי צה"ל, חבר ועדת השקעות בקרן יניר.
האם הוא בן משפחה של בעל ענין אחר :	לא
התעסקות עיקרית נוספת :	לא

כהונתה של גב' ליטל מלכא הסתיימה ביום 18.11.2012. להלן פרטים אודותיה:

שם: ליטל מלכא (דירקטור)	ת.ז. 031681778
שנת לידה:	1978
מען:	רח' תרשיש 40/4 מודיעין
נתינות:	ישראלית
חברות בועדות דירקטוריון:	לא
דח"צ:	לא
עובד של החברה המנהלת, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין:	מנהלת המחלקה לאיגוד מקצועי, הסתדרות המהנדסים
מועד תחילת הכהונה כדירקטור:	8 במרץ 2012
מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה:	דירקטוריון - 4
השכלה:	תואר ראשון במדעי המדינה
עיסוקיו במהלך חמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש דירקטור:	מנהלת המחלקה לאיגוד מקצועי בהסתדרות המהנדסים, לשעבר מנהלת משאבי אנוש בחברת VVYO.
האם הוא בן משפחה של בעל ענין אחר:	לא
התעסקות עיקרית נוספת:	מנהלת המחלקה לאיגוד מקצועי, הסתדרות המהנדסים

8.2 פרטי חברי ועדת ההשקעות של החברה

חברי ועדת ההשקעות של החברה, אשר משמשת כועדת ההשקעות של כל הקרן הם:

מר משה ויינגרטן (עד 28.1.13 נציג חיצוני והחל מ-29.1.13 יו"ר ונציג חיצוני), מנחם זוטא (עד 28.1.13 יו"ר ונציג חיצוני והחל מ-29.1.13 נציג חיצוני), מר יעקב וידר (נציג חיצוני), מר משה קליין (מנכ"ל החברה שאינו מעורב בניהול השקעות הקרן) ומר חיים נתן. פרטים אודות מר מנחם זוטא, מר יעקב וידר ומר משה ויינגרטן ראה בסעיף 8.1 לעיל פרטים אודות משה קליין ראה בסעיף 8.6. להלן פרטיו של מר חיים נתן:

שם: חיים נתן	ת.ז. 034205773
שנת לידה:	1978
מען:	דובנוב 3 רעננה
נתינות:	ישראלית
עובד של החברה המנהלת, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין:	כלכלן ראשי במנורה מבטחים פיננסים (החברה האם)
מועד תחילת הכהונה כחבר ועדת ההשקעות:	5 בנובמבר 2012
מספר ישיבות ועדת ההשקעות בהן השתתף במהלך השנה:	4
השכלה:	תואר ראשון בכלכלה ומנהל עסקים תואר שני במנהל עסקים
עיסוקיו במהלך חמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש דירקטור:	אנאליסט ועוזר מנהל קרן גידור באקסלנס נשואה, כלכלן ראשי במנורה מבטחים פיננסים
האם הוא בן משפחה של בעל ענין אחר:	לא
התעסקות עיקרית נוספת:	כלכלן ראשי במנורה מבטחים פיננסים

כהונתו של מר יהודה יגור הסתיימה ביום 5.11.12. להלן פרטים אודותיו:

שם: יהודה יגור	ת.ז. 012006995
שנת לידה:	1967
מען:	סולד 29, רמת השרון
נתינות:	ישראלית ואמריקאית
עובד של החברה המנהלת, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין:	מנהל השקעות במנורה מבטחים קרנות נאמנות בע"מ
מועד תחילת הכהונה כחבר ועדת ההשקעות:	2 בדצמבר 2010
מספר ישיבות ועדת ההשקעות בהן השתתף במהלך השנה השכלה:	4 תואר ראשון בכלכלה ומדע המדינה
עיסוקיו במהלך חמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש דירקטור:	תאור שני במנהל עסקים
האם הוא בן משפחה של בעל ענין אחר:	מנהל השקעות במנורה מבטחים קרנות נאמנות בע"מ
התעסקות עיקרית נוספת:	לא
	מנהל השקעות במנורה מבטחים קרנות נאמנות בע"מ

8.3 פרטי חברי ועדת הביקורת של החברה

חברי ועדת הביקורת של החברה הם:

מר יעקב וידר (יו"ר, דח"צ), מר מנחם זוטא (דח"צ), ומר משה ויינגרטן (דח"צ) - פרטים אודותיהם ראה בסעיף 8.1 לעיל.

8.4 גובה שכר הדירקטורים השנתי

בשנת 2012 הסתכם השכר ששולם לכל הדירקטורים בחברה ל- 316 אלפי ש"ח. מנגנון התגמול לדירקטורים במהלך שנת 2012 הינו בהתאם להוראות חוזר גופים מוסדיים 4-9-2009 שעניינו גמול לדירקטורים חיצוניים בגופים מוסדיים.

8.5 התכנסויות הדירקטוריון והוועדות השונות

- דירקטוריון החברה מתכנס לפחות שש פעמים בשנה. במהלך שנת 2012 התכנס דירקטוריון החברה 8 פעמים.
- במהלך שנת 2012 התכנסה ועדת ההשקעות של החברה 26 פעמים.
- ועדת הביקורת מתכנסת לפחות שש פעמים בשנה. במהלך שנת 2012 התכנסה ועדת הביקורת של החברה 6 פעמים.

8.6. פרטי נושאי המשרה הבכירים של החברה

שם: משה קליין	ת.ז.: 065082299
התפקיד בחברה המנהלת:	מנכ"ל וחבר ועדת השקעות
שנת לידה:	1945
נתינות:	ישראלית
תפקיד שהוא ממלא בחברה קשורה של החברה או בבעל ענין בה:	לא
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין:	לא
מועד תחילת הכהונה כחבר ועדת השקעות:	2 בדצמבר 2010
מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה:	ועדת השקעות - 23
השכלה:	מוסמך למדעים בהנדסת חשמל
עיסוקיו במהלך חמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש דירקטור:	עד 30.6.2009 והחל מיום 1.1.2012 - מנכ"ל מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ, לשעבר דירקטור בבינלאומי הראשון חיתום והשקעות בע"מ
התעסקות עיקרית נוספת:	ראה לעיל
התאריך שבו החלה כהונתו כמנכ"ל:	1 בינואר 2012

שם: רן קלמי	מס' ת.ז.: 033861758
התפקיד בחברה המנהלת:	מנהל כספים
שנת לידה:	1977
נתינות:	ישראלית
תפקיד שהוא ממלא בחברה קשורה של החברה או בבעל ענין בה:	מנהל כספים במנורה מבטחים פיננסים, חשב במנורה מבטחים גיוס הון בע"מ, מנהל כספים במנורה מבטחים גמל, מנהל כספים במנורה מבטחים קרנות נאמנות, מנהל כספים במנורה מבטחים חיתום וניהול, מנהל כספים מנורה מבטחים ניהול השקעות. החל מיום 1.4.13 ישמש גם כמנהל הכספים של מנורה מבטחים פנסיה בע"מ.
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין:	לא
השכלה:	תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות, רואה חשבון.
הניסיון העסקי שצבר במהלך חמש השנים האחרונות:	מנהל כספים של מנורה מבטחים פיננסים ובכלל זה של מנורה מבטחים גמל. מחודש 10/2006 ועד 2/2008 - חשב בכלל שירותי פנסיה וגמל בע"מ.
התאריך שבו החלה כהונתו:	25 בספטמבר 2008

שם : אלון גרט	ת.ז. 056590862
שנת לידה :	1960
נתינות :	ישראלית
התפקיד בחברה המנהלת :	יועץ משפטי
תפקיד שהוא ממלא בחברה קשורה של החברה או בבעל ענין בה :	לא
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין :	לא
השכלה :	תואר ראשון במשפטים
הניסיון העסקי שצבר במהלך חמש השנים האחרונות :	עו"ד ובהמשך שותף בכיר במשרד מיתר, ליקוורניק, גבע&לשם ברנדווין. שותף במשרד עו"ד ד"ר מ. גרט, גרט ופרישטיק אשר התמזג עם משרד מיתר, ליקוורניק, גבע&לשם ברנדווין.
התאריך שבו החלה כהונתו :	25 בספטמבר 2008

שם : אלי הלל	מס' ת.ז. : 27904655
שנת לידה :	1970
נתינות :	ישראלית
התפקיד בחברה המנהלת :	המבקר הפנימי
התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל ענין בו :	המבקר הפנימי במנורה מבטחים פנסיה בע"מ ובמנורה מבטחים גמל בע"מ
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין :	לא
השכלה :	תואר ראשון במינהל עסקים (התמחות בחשבונאות), רואה חשבון, מבקר מערכות מידע מוסמך (CISA), הסמכה מקצועית ל-CERTIFIED INTERNAL AUDITOR (CIA) על ידי לשכת המבקרים הפנימיים (ארה"ב).
הניסיון העסקי שצבר במהלך חמש השנים האחרונות :	המבקר הפנימי במנורה מבטחים פנסיה בע"מ ובמנורה מבטחים גמל בע"מ.
התאריך שבו החלה כהונתו :	12 בינואר 2012

8.7. תשלומים לנושאי משרה בכירה

במסגרת העברת השליטה בחברה למנורה מבטחים פיננסים, התקשרה החברה בהסכם מיום 25 בספטמבר, 2008 עם מנורה מבטחים פיננסים, לפיו מנורה מבטחים פיננסים תעניק את מלא שירותי הניהול הנדרשים לניהול החברה למעט שירותי התפעול אשר יינתנו לחברה על ידי הבנק הבינלאומי. מנורה מבטחים פיננסים תישא במלוא ההוצאות בגין שירותים אלו בתמורה לתשלום בשיעור הנגזר מהסכום המנוהל על ידי החברה המנהלת בניכוי תשלום בגין שירותי התפעול שיינתנו כאמור לחברה על ידי הבנק הבינלאומי. לצורך מתן השירותים כאמור, התקשרה מנורה מבטחים פיננסים עם מנורה מבטחים גמל אשר אמורה לספק את מרבית שירותי הניהול כאמור. בשנת 2012, בהתאם לכתב המחאת זכויות והתחייבויות, הועברו מלוא הזכויות וההתחייבויות במתן שירותי הניהול לחברה ממנורה מבטחים פיננסים למנורה מבטחים גמל אשר תספק אותם במישרין לחברה החל מאותו מועד, תוך שמנורה מבטחים פיננסים נותרה ערבה למתן השירותים.

לאור העובדה כי כל שירותי הניהול ניתנים לחברה על ידי גורמים חיצוניים - החברה אינה מעסיקה עובדים ואינה נדרשת לשלם את שכרם.

הואיל ומנורה מבטחים גמל היא זו שנושאת במלוא הוצאות הניהול של החברה שכרם של נושאי המשרה המפורטים לעיל לא משולם על ידי החברה.

8.8. רואה חשבון מבקר של החברה

קוסט, פורר, גבאי את קסירר, רואי-חשבון, מרחוב עמינדב 3, תל-אביב. השותף במשרד הני"ל האחראי על הטיפול בחברה הוא רו"ח יאיר קופל.

שכר טרחה בגין שירותי הביקורת:	
שכר בגין שירותי ביקורת:	כ- 13 אלפי ש"ח (בשנה קודמת - כ- 13 אלפי ש"ח).
היקף עבודת המבקר (בשעות):	
היקף עבודה בגין שירותי ביקורת:	כ- 69 שעות (בשנה קודמת - כ- 53 שעות).

8.9. רואה חשבון מבקר של הקרן

רו"ח צבי ורדי ושות', מרחוב היצירה 18, רמת גן שם רו"ח האחראי על תיק הקופה רו"ח אורן בנימין.

שכר טרחה בגין שירותי הביקורת:	
שכר בגין שירותי ביקורת:	כ- 20 אלפי ש"ח (בשנה קודמת - כ- 20 אלפי ש"ח).
היקף עבודת המבקר (בשעות):	
היקף עבודה בגין שירותי ביקורת:	כ- 200 שעות (בשנה קודמת - כ- 170 שעות).

8.10. מבקר פנים

שם:	עד 12 בינואר 2012 - שמואל שוורץ, ומאז - אלי הלל
מקום עבודה:	שמואל שוורץ היה עובד של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ. אלי הלל הינו עובד מנורה מבטחים פנסיה בע"מ
תאריך תחילת כהונתו:	שמואל שוורץ כיהן כמבקר הפנימי של החברה מה-25 בספטמבר 2008 ועד -12 בינואר 2012 אלי הלל מונה ביום 12 בינואר 2012
סעיף 146 (ב) לחוק החברות והוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית	המבקר הפנימי עומד בדרישות סעיף 146 (ב) לחוק החברות וסעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.
דרך המינוי:	דירקטוריון החברה אישר את מינוי המבקר הפנימי לאחר המלצת ועדת הביקורת. סמכויות המבקר, תפקידיו וחובותיו הוגדרו בנוהל עבודת המבקר הפנימי שאושר על-ידי ועדת ביקורת.
הממונה על המבקר הפנימי:	יו"ר הדירקטוריון
תוכנית העבודה:	במהלך שנת 2011 ערכה החברה סקר הערכת סיכונים תפעוליים וסקר סיכונים הונאות מעילות לצורך קביעה ודירוג נושאי הביקורת בתוכנית העבודה הרב שנתית החדשה שגובשה. הסקרים בוצעו על ידי חברה חיצונית המתמחה בעריכת סקרי סיכונים בגופים פיננסיים. סקר הסיכונים התפעוליים עוצב על בסיס מתודולוגיות בינלאומיות כדוגמת- באזל COSO, II. תוכנית העבודה השנתית היא נגזרת של תוכנית העבודה הרב שנתית. תוכנית זו מבוססת על סקרי הסיכונים שנערכו, ובהתבסס על דירוג הסיכונים כפי שעלו בסקר כמו גם על תוצאות ביקורת קודמות, שינויים ארגוניים, שינויי חקיקה והנחיות רגולציה. בנוסף הובאו בחשבון, במסגרת קביעת תוכנית העבודה השנתית, גם נושאים שיכולים לשרת את החברה בביצוע הוראות SOX 404 ופריסת תוכנית העבודה של הביקורת על פני מרבית תחומי הפעילות של הארגון לשם ביסוס עקרונות "מורא הביקורת" והמחשת נוכחותה. רמת החשיפה של הסיכונים שמופו שימשה לקביעת תדירות הביקורת ומשך הביקורת לכל אחד מנושאי הביקורת. ככלל, כל אחד מנושאי הביקורת נבחן לפחות אחת לארבע שנים. המבקר הפנימי הוא הגורם הבלעדי האחראי על קביעת תוכנית העבודה, בכפוף

להערות ואישור ועדת ביקורת. הצעת תוכנית העבודה נמסרת ליו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל וועדת ביקורת, קודם להבאתה לאישור ועדת הביקורת. תוכנית העבודה כוללת גם הקצאת משאבי זמן לביקורות בלתי צפויות וכן התייחסות להיבטים הקשורים לסיכוני הונאות ומעילות, כפי שעלו במסגרת סקר סיכוני הונאות ומעילות. תוכנית הביקורת מבוצעת בהתאם להנחיות המקצועיות שפרסמה לשכת המבקרים הפנימיים בישראל, שהמבקר הפנימי חבר בה ובכפוף להנחיות חוזר גופים מוסדיים 2007-9-14 שענינו מערך הביקורת הפנימית בגוף מוסדי (להלן – "חוזר הביקורת הפנימית").	
היקף העסקה: היקף שעות העבודה השנתיות נקבע בהתאם לתוכנית העבודה השנתית. במסגרת היקף השעות המתוכנן נקבע היקף השעות המשוער לכל נושא ביקורת, בהתאם לניסיון העבר ולמהות הנושא הנבדק. כמו כן מוקצות שעות ביקורת גם לביקורות בלתי מתוכננות. ביצוע בפועל בשעות עבודה - יחידת ביקורת פנים בחברה 700 שעות. ביצוע בפועל בשעות עבודה במיקור חוץ: 1,300 שעות. סה"כ שעות ביקורת לשנת 2012: 2,000 שעות.	
עבודת הביקורת מבוצעת בהתאם להוראות חוק הביקורת הפנימית, לתקני ביקורת ולהנחיות המקצועיות שפרסמה לשכת המבקרים הפנימיים בישראל, שהמבקר הפנימי חבר בה, ובכפוף להוראות חוזר הביקורת הפנימית.	עריכת הביקורת:
למבקר הפנימי ניתנה גישה ונמסרו לידי כל מידע שהיה נחוץ במסגרת עבודת הביקורת.	גישה למידע:
כל דוחות הביקורת מוגשים בכתב. דוחות הביקורת מוגשים ליו"ר הדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולמנהל הכללי, עם השלמת עבודת הביקורת וקבלת תגובות המבוקרים, ובאופן מתמשך על פני השנה. במהלך 2012 התקיימו 6 ישיבות ועדת ביקורת. במסגרת ישיבות הועדה הוצגו 13 דוחות ביקורת.	דין וחשבון המבקר הפנימי:
לדעת דירקטוריון החברה, היקף, אופי ורציפות פעילות המבקר ותוכנית עבודתו הינם סבירים בנסיבות העניין ויש בהם להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בחברה.	הערכת הדירקטוריון את פעילותו:
המבקר הפנימי הינו עובד מנורה מבטחים פנסיה הנושאת בשכרו ובהוצאותיו.	שכר:

9. תיאור אופן ניהול החברה

9.1. תיאור כללי של נוהל עבודת הדירקטוריון וועדותיו

ישיבות הדירקטוריון מתקיימות בהתאם להוראות הדין ולהוראות תקנות ההתאגדות של החברה. ישיבות הדירקטוריון נערכות מעת לעת, לפי בקשת יו"ר הדירקטוריון או דירקטור אחר, או ביוזמת נושא משרה בחברה המבקש להביא נושא לדיון בדירקטוריון. הנושאים המובאים לדיון נקבעים בין היתר בהתאם להוראות הדין ועל פי הצורך העולה מפעילותה של החברה.
הדירקטוריון מתכנס לפחות 6 פעמים בשנה בהתאם להוראות חוזר גופים מוסדיים מס' 2007-9-7 לענין נוהל עבודת הדירקטוריון וועדותיו.
הזימונו לישיבות מופץ בכתב לרבות סדר היום של הישיבה וחומר רקע רלוונטי לא פחות מ-48 שעות לפני מועד קיום הישיבה (ולא פחות מ-96 שעות כאשר יש צורך באישור הדוחות הכספיים של החברה), על ידי מזכיר החברה. לישיבות מוזמנים גם בעלי התפקידים בחברה שנושא מן הנושאים הנדונים בישיבה נוגע לתחום אחריותם. מנכ"ל החברה, היועץ המשפטי של החברה וכמזכיר החברה נוכחים בישיבות הדירקטוריון דרך קבע. עבור כל ישיבה נערך פרוטוקול המשקף את הנושאים שנידונו.
חברי הדירקטוריון מקבלים דוחות חודשיים המתארים את מצבה העסקי של החברה בהתאם למתכונת שנקבעה.

9.2. נוהל עבודת ועדות הדירקטוריון

ישיבות ועדות הדירקטוריון מתקיימות בהתאם להוראות הדין להוראות תקנות ההתאגדות של החברה, ולהוראות נוהל שהוכן ומסדיר את עבודת ועדות הדירקטוריון ונערך להן פרוטוקול, הנשמר במשרדי החברה.

9.2.1. ועדת ביקורת

ועדת הביקורת של החברה מתכנסת לפחות 6 פעמים בשנה בהתאם להוראות חוזר גופים מוסדיים מס' 7-9-2007 לענין נוהל עבודת הדירקטוריון וועדותיו.

לישיבות ועדת הביקורת מוזמנים דרך קבע, מנכ"ל החברה, מבקר הפנים, היועץ המשפטי, מזכיר החברה ובעלי התפקידים בחברה שנושא מן הנושאים הנדונים בישיבה נוגע לתחום אחריותם.

בהתאם להוראות תקנות הדירקטוריון וועדותיו, בעת קבלת ההחלטות בועדה נוכחים רק חברי הועדה, מבקר הפנים, היועץ המשפטי ורושם הפרוטוקול.

9.2.2. ועדת השקעות

ועדת ההשקעות של החברה מכונסת לדיון אחת לשבועיים, בהתאם להוראות הדין. בישיבת ועדת ההשקעות נוכחים דרך, נציג מנהל השקעות - מנורה מבטחים ניהול תיקי ההשקעות בע"מ ואנשי צוותו (להלן - "מנהל ההשקעות") ונציג של מודוס סלקטיב ניהול וייעוץ השקעות בע"מ שמשמשת מאז 1 בינואר 2012 כיועצת השקעות של הקרן.

בישיבות ועדת ההשקעות נערכת דרך קבע, מלבד הדיון בנושאים השוטפים ובהצעות השונות להשקעה, גם סקירת מאקרו עדכנית, סקירת הפעולות שנעשו מאז הישיבה הקודמת וסקירה על תיק ההשקעות של מסלולי ההשקעה השונים שמנהלת החברה. בנוסף, אחת לתקופה, נמסר לחברי הוועדה דו"ח בדבר אופן הצבעת החברה באסיפות כלליות של חברות בהן מחזיקות מסלולי ההשקעה השונים שבניהול החברה, דו"ח מעקב אחר יישום החלטות הוועדה ודוחות נוספים.

9.2.3. טיפול בחובות בעייתיים

מנהל ההשקעות מסתייע בפורום החוב של קבוצת מנורה מבטחים, שהוקם בהתאם להנחיות הממונה בחוזר שעניינו טיפול בחובות בעייתיים כפי שיתואר להלן. על רקע המשבר בשוק האשראי החוץ בנקאי בשנת 2008, התפתח תהליך של "הסדרי חוב" לחברות בקשיים באמצעות מנגנון של נציגות בעלי אג"ח. בהקשר זה פועלת הקבוצה באמצעות נציג מקצועי חיצוני יעודי לנושא, תוך הקפדה על ביצוע הפרדה מלאה בין פעילותו השוטפת לקידום הסדרי חוב לבין פעילות ההשקעות, והכל בהתאם להנחיות והוראות הדין הרלבנטיות.

החברה המנהלת הסמיכה צוות מקצועי לאיתור ולטיפול בחובות בעייתיים אשר בתיק ההשקעות של עמיתי החברה ("פורום חוב"). פורום החוב פועל בהקשר של גופים מוסדיים נוספים מקבוצת מנורה מבטחים. בהתאם להנחיות דירקטוריון החברה ובהתאם לנוהל שקבעה ועדת ההשקעות, פורום החוב החל לפעול לאיתור חובות, אשר עקב המשבר הפיננסי העולמי והמקומי, מתעורר הצורך למזער את פוטנציאל חדלות הפירעון של אותם לווים בטרם פירעון ההלוואה ואת היקף הפגיעה הפוטנציאלית בהחזר החוב במקרה של קשיים אליהם נקלע הלווה, והכל במטרה למזער פגיעה פוטנציאלית בעמיתים ככל שניתן.

ועדת ההשקעות קבעה נוהל עבודה המסדיר את אופן פעולת פורום החוב לאיתור ולטיפול בחובות בעייתיים כאמור. במסגרת נוהל זה נקבע כי פורום חוב יעקוב אחר מצבת החייבים והלווים של החברה ויבחן את יכולתם לעמוד בהתחייבויותיהם. לשם קיום מעקב יעיל, יקבל פורום החוב מידע רלוונטי לגבי החוב החייב נשוא הבחינה, כולל פרטי החוב, הבטוחות שניתנו להבטחתו, נתונים עיקריים מתוך הדוחות הכספיים של הלווה וכדומה.

בהינתן סדרה של אירועים או הודעות המעלים חשש כי חוב או לווה פלוני לא יעמוד בתשלום ריבית ו/או קרן במועד, על פורום חוב לסווג את החוב בהתאם לסיכון המוערך, לאחת מארבע קטגוריות קבועות מראש ולהפעיל מעקב לגבי החוב או הלווה בהתאם למידת הסיכון שפורום חוב הגדיר לעניין החוב הבעייתי.

בין האירועים אשר ינחו את פורום חוב לסווג חוב כחוב הדורש מעקב והשגחה מיוחדת ניתן

להצביע על הורדות דירוג משמעותיות של חברות הדירוג (מעלות ומדרוג), תמחור שוק קיצוני של אג"ח, אי עמידה בהתחייבויות הלווה, הערת עסק חי בדו"ח הכספי וכדומה. במקרה של חוב בעיתי אשר לדעת החברה טובת העמיתים מצדיקה גיבוש הסדר לעניין פירעון, תפעל החברה לגיבוש הסדר חוב אשר ימקסם את החזר החוב בנסיבות העניין. במסגרת הסדר חוב כאמור, החברה תבקש להביא את הלווה לשיתוף פעולה מרבי לשם הבטחת החזר החוב לעמיתים, בין אם באמצעות הזרמת הון או סיוע אחר של בעלי השליטה בלווה לביסוס יכולת פירעון החוב, חיזוק ביטחונות, מתן ערבויות, חיזוק הממשל התאגידי אצל הלווה (הגברת שקיפות וחובות דיווח), הקטנת תשלומים לבעלי השליטה, פירעון מוקדם של חלק מהחוב, קבלת פיצוי בדמות אופציות ו/או מניות וכדומה, והכל בהתאם לנסיבות העניין. עוד יובאו בחשבון, בין היתר, האפשרות להגיע להסכמה עם נושים אחרים (לרבות גופים מוסדיים אחרים) בכפוף להוראות הדין. פעילות ממשית של הלווה לחיזוק כושר הפירעון של החוב, עשויה להביא את החברה לשקול להסכים לשינוי תנאי החוב (פריסה מחדש של לוח הסילוקין, המרה חלקית של חוב להון מניות וכדומה), והכל בכפוף להערכתה המקצועית בדבר מקסום טובתם של העמיתים. הסדרי חוב כאמור יגובשו מול לווים אשר יפגינו נכונותם לשותף פעולה עם נושיהם במקרים אחרים, פרום חוב יגבש עמדה, בהתאם לנסיבות, באשר ליתרונות בפעולה אקטיבית נגד הנושה אשר אינו משותף פעולה ביחס לחלופות האחרות העומדות בפניו. ככל שימצא פרום חוב כי קיים יתרון בנקיטת צעדים אקטיביים להבטחת החוב, יגבש פרום חוב, בהיוועצות עם מומחים מתחום האשראי ועם יועציה המשפטיים של החברה, מתווה פעולה מתאים בעניינו של החייב. הסדר זה יובא לאישור ועדת ההשקעות ו/או דירקטוריון החברה בהתאם לנוהלי החברה.

9.2.4. מתכונת קבלת החלטות על השקעות עבור הקרן

ועדת ההשקעות דנה בכל ישיבה בהרכב הנכסים של הקופות השונות, בהתפתחויות השונות בשווקים השונים, ובציפיות להתפתחויות עתידיות הן ברמת המאקרו והן ברמת המיקרו. במקביל בוחנת ועדת ההשקעות את הסיכונים והחשיפות של הקופות והמסלולים השונים, תוך בחינת רמת הנזילות הנדרשת. על בסיס הנ"ל מקבלת ועדת ההשקעות החלטות לגבי שינויים והתאמות שיש לבצע בהרכב הנכסים של הקופות והמסלולים. מנהלי ההשקעות מבצעים על בסיס שוטף את ההשקעות הנדרשות עבור הקופות, על בסיס החלטות ועדת ההשקעות דלעיל, ועל בסיס הקצאת נכסים שאושרה בתחילת השנה. בעת ביצוע השקעות מסוימות, בעיקר בנכסים לא סחירים, נעזרת החברה ביעוץ משפטי חיצוני ורק לאחר אישורו מבוצעת ההשקעה.

קווים מנחים לאיכות ממשל תאגידי, כחלק ממגמה להגברת מעורבות גופים מוסדיים בשוק ההון ורצון החברה לשמר ולהשביח את תיק הנכסים בהן היא משקיעה בעבור עמיתי הקרן, ולאור התפיסה כי חברות בעלות ממשל תאגידי נאות הינן חברות ראויות יותר להשקעה, פועלת ועדת השקעות על פי נוהל לבחינת עמידה בעקרונות ממשל תאגידי בתאגידים בהם משקיעים גופים מוסדיים ממנורה מבטחים.

כחלק מהנוהל אושר ע"י ועדת השקעות להתקשר עם חברת גי.אס.אי מחקר אנליטי וממשל תאגידי בע"מ, אשר תבצע בעבור החברה סינון ובחינה של רמת הממשל התאגידי של כל תאגיד אשר בו נבחנת השקעה.

הבחינה נעשית לפי מדד GSE לאוטרבך, אשר מדרג את איכות ממשל התאגידי ומעניק לה ציון בין 0 - 100. המדד בוחן ומעניק ציון לפרמטרים ומאפיינים רבים של הממשל התאגידי, בהתאם לאמות מידה של הרגולטורים השונים בישראל, וכן לפי פרקטיקות נהוגות בעולם להגדרת נורמות ממשל תאגידי.

ציון איכות הממשל התאגידי בחברה הנסקרת מחושב על בסיס שקלול של ציונים של חמישה מדדי משנה, המתייחסים לחמשת מוקדי הממשל התאגידי התקין:

1. עצמאות הדירקטוריון, איכותו ופעילותו.
2. יישום SOX שקיפות ופתיחות לציבור.
3. אחזקות ועסקאות עם בעלי שליטה.
4. שיטת תגמול בכירים בחברה.
5. איכות הביקורת ופיקוח.

ועדת השקעות בוחנת מעת לעת, ולפחות פעם בשנה, את המדיניות הנזכרת לעיל וזאת כאמור בשים לב, בין היתר, גם לזמינות מידע ושכלול כלי מדידה והערכה של נורמות ממשל תאגידי בתאגידים השונים.

9.2.5. נהלי בקרה על ביצוע ההשקעות

- בקרה על ביצוע ההשקעות מבוצעת הן ברמה יומית והן ברמה שבועית על ידי מנהל ההשקעות עבור הפעולות שבוצעו בקרן. בדיווח היומי נבדקות בהתאמה כל הפעולות שהועברו לברוקר אל מול הפעולות שבוצעו בפועל בחשבון הבנק, במידה ומתגלות טעויות הן מתוקנות באופן מיידי.
- דוחות בקרה פנימיים, נערכים באופן שוטף, על ידי עובדים שאינם עוסקים בהשקעות, שמטרתן בדיקת עמידה בתקנות ההשקעה ובמגבלות שנקבעו בוועדת ההשקעות. מערכת הבקרה של הגוף המתפעל תומכת באיתור חריגות מתקנות ההשקעה. אחת לחודש מבוצעת התאמת בנקים לרבות כנגד תנועות כספיות בהשקעות.
- לקראת כל ישיבה של ועדת ההשקעות, מוגש לחברי ועדת ההשקעות עדכון בדבר הרכב הנכסים של הקרן והמסלולים, ואת פרוטוקול הישיבה הקודמת.
- יתר על כן, לחברה מבקר פנים, שמבקר, בהתאם לתוכנית עבודה המאושרת על ידי ועדת הביקורת של החברה, גם את פעילות ניהול ההשקעות של הקרן על ידי מנהל ההשקעות.
- בתחילת שנת 2010 נערכה החברה במסגרת קבוצת מנורה מבטחים לפעילותן של יחידות התפעול העורפי (Back Office) ובקרת ההשקעות בגוף מוסדי, ובכלל זה הבטחת אי תלות של היחידות האמורות במערך ביצוע ההשקעות בגוף המוסדי בהתאם לחוזר הממונה בנושא מערך התפעול והבקרה בתחום ההשקעות בגוף מוסדי נערכה החברה.
- הקרן מקבלת שירותים בנוגע לאשראי לא סחיר ממערך האשראי הלא סחיר של קבוצת מנורה מבטחים.

10. תיאור נוהל השימוש בזכויות הצבעה של המניות המוחזקות על ידי הקרן

10.1. תיאור כללי של נוהל השימוש בזכויות הצבעה של המניות המוחזקות

10.1.1. בהתאם להוראות הדין ובפרט תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית), התשס"ט-2009 (להלן – "התקנות"), חלה על משקיע מוסדי חובת השתתפות והצבעה באסיפה כללית של תאגיד שהוא בעל זכות הצבעה בו בנושאים המפורטים בתקנות.

לשם כך התקשרה החברה עם גורם מקצועי מיומן (אנטרופי שירותי מחקר כלכליים בע"מ) (להלן – "הגורם המקצועי") המתמחה, בין היתר, בבחינה ובגיבוש המלצות הצבעה באסיפות כלליות ובפרט בנושאים המפורטים בתקנות.

10.1.2. קרן ההשתלמות משתתפות באמצעות הגורם המקצועי ומצביעה בהתאם להמלצתו באסיפות כלליות של תאגיד בו מתקיים אחד מאלה:

- יש הצעת החלטה המובאת לאישור האסיפה הכללית פגיעה אפשרית בעמית הקופה או קידום עניינם.
- עסקה עם בעל עניין או מתן תגמול לבעל עניין.

10.1.3. לפירוט אודות מדיניות ההצבעות - ראה סעיף 12.7 של פרק א': תיאור החברה ועסקיה האמור לעיל.

10.2. הגוף המייצג באסיפות הכלליות

אנטרופי שירותי מחקר כלכליים בע"מ מייצגת את הקרן שבניהול החברה באסיפות הכלליות של התאגידים, בהם מחזיקה הקרן במניות.

10.3. אופן ותדירות הדיווח על אופן ההצבעה באסיפות הכלליות

מנהל ההשקעות ידווח לוועדת ההשקעות לפחות אחת לחודשיים אודות אופן ההצבעה של הקרן באסיפות הכלליות של התאגידים, בהן מחזיקה הקרן במניות ו/או באג"ח.

10.4. יישום הנוהל הלכה למעשה

הקרן שבניהול החברה השתתפה בשנת 2012 ב-231 אסיפות כלליות.

11. קנסות

בשנת 2012 לא הוטלו קנסות על החברה.

12. בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי

בהתאם להוראות הממונה, החברה מיישמת את הוראות סעיפים 302 ו-404 ל"חוק Sarbanes-Oxley" שנחקק בארצות-הברית. בנובמבר 2010 פרסם הממונה את חוזר 2010-9-7 שעניינו "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים". החוזר הסדיר את נוסח ההצהרות ומתכונת הגילוי וכן קבע את נוסח חוות דעת רואה החשבון המבקר ודוח דירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי.

הוראות סעיף 302, המיושמות בהתאם להוראות הממונה החל מהדוחות הכספיים של החברה המנהלת ליום 31 בדצמבר 2006, קובעות כי המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים, יחתמו כל אחד בנפרד על הצהרה בנושא בקורות והנהלים לגבי הגילוי. לצורך חתימת המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים על הצהרות על הגילוי, ביצעה החברה, בין היתר, את תהליכי העבודה הבאים: מיפוי תהליכים, קביעת הבקורות הנדרשות לצורך הגילוי בדוחות הכספיים וקיום דיונים בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

הוראות סעיף 404 מיושמות בהתאם לחוזר הממונה 2009-9-10 שעניינו "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי". על פי החוזר, על גופים מוסדיים כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, לרבות קופות גמל וקרנות פנסיה, לכלול בדוח השנתי הצהרה בדבר אחריות ההנהלה להקמה ולתחזוקה של מערך ונהלי בקרה פנימית נאותים על הדיווח הכספי וכן הערכה לתום שנת הכספים לגבי יעילות המערך ונהלי הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על הדיווח הכספי. בנוסף, על רואה החשבון המבקר של הגוף המוסדי להמציא חוות דעת לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

במסגרת היישום של הוראות סעיף 404, ביצעה החברה, בין היתר, את תהליכי העבודה הבאים: זיהוי החשבונות, התהליכים העסקיים ומערכות המידע המהותיים לדיווח הכספי (Scoping), תיעוד התהליכים, הערכת סיכונים הקשורים לדיווח הכספי ולגילוי נאות, קביעת בקורות שמטרתן למנוע או לצמצם את אותם סיכונים, ניתוח פערי הבקרה על ידי השוואת אמצעי הבקרה הקיימים בפועל לבקורות מקובלות על פי מתודולוגיית העבודה של מודל ה-COSO ועל פי ה-Best Practice ואימות תוצרי התיעוד.

בהתאם לעדכון לוחות הזמנים בחוזר 2010-9-6 שפורסם ע"י הממונה בנובמבר 2010, הנהלת החברה העריכה את אפקטיביות מערך הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של החברה המנהלת. החברה צירפה לדוחות הכספיים של החברה המנהלת את "דוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי" ואת חוות דעת של רואה החשבון המבקר בדבר הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

12.1. בקורות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת החברה, בשיתוף המנכ"ל ומנהל הכספים של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת ושל קופות הגמל שבניהולה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה ומנהל הכספים של החברה הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת ושל קופות הגמל שבניהולה הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה המנהלת וקופות הגמל שבניהולה נדרשות לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

12.2. שינויים בבקרה הפנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2012 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת וקופות הגמל שבניהולה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת וקופות הגמל שבניהולה על דיווח כספי.

דירקטוריון החברה מודה לעובדי החברה והנהלתה על המסירות והתרומה לפעילותה של החברה.

רן קלמי
מנהל כספים

משה קליין
מנהל כללי

יהודה בן אסאייג
יו"ר הדירקטוריון

תאריך: 18 במרס, 2013

נספח א'

הצהרה (certification)

אני הח"מ, משה קליין, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2012 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכן-
    - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
    - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה מנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-
  5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
    - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

18 במרס, 2013

משה קליין, מנכ"ל
מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים
ניהול קופות גמל בע"מ

נספח א'

הצהרה (certification)

אני הח"מ, רן קלמי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה מנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

18 במרס, 2013

רן קלמי, מנהל כספים
מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים
ניהול קופות גמל בע"מ

נספח ב'

דוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

הנהלה, בפקוח הדירקטוריון, של מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של החברה המנהלת תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

הנהלה בפקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות הנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, הנהלה בפקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של COSO. בהתבסס על הערכה זו, הנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2012, הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

חתימה _____	יהודה בן אסאייג	יו"ר הדירקטוריון
חתימה _____	משה קליין	מנכ"ל
חתימה _____	רון קלמי	מנהל כספים

תאריך אישור הדוח: 18 במרס, 2013

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל
בע"מ בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ (להלן "החברה") ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר 2012 ו-2011 ולכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2012, 2011 ו-2010 והדוח שלנו, מיום 21 במרס, 2013, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.